

vágtat a győri csatában s kezében villog őseinek büszke kardja. . .

A bécsi kongresszus után megfordul Európa minden országában. Mindenhol tanul és elsajátít valamit. Mindent szeretne otthon, abban az elmaradott, de mégis oly drága hazában megvalósítani.

Hangos ülésteremben látjuk viszont a gróft. Huszár-atilla feszül még rajta. Súlyos kérdések teszik nehezzé és sűrűvé a levegőt. Pénz kellene, hogy megalakulhasson egy intézet a magyar nyelv művelésére. S ekkor feláll a fiatal Széchenyi gróf s felajánlja egy évi jövedelmét: 60.000 forintot. 1825-öt írnak ekkor.

Ettől kezdve mindenki előtt ismertté válik a neve. Egyre többször lehet látni a főrendiházban. Dolgozik és küzd. Nemcsak szóval, tettel is. Egy-másután valósulnak meg gyönyörű elképzelései. A Duna fölött karsú híd hajlítja derekát Pest és Buda összekötésére. Fehér kis gőzösök fodrozzák a zöld hullámokat. Fűrók kezdik ki a Várhegy sziklaoldalát. Nemsokára elkészül az alagút. Az Alduna mohos szikláit robbantással akarja eltávolítani, hogy ne legyenek útban a hajóknak. Halkszavú magyar kubikusok döngölik a Tisza gátjait. Délutánonként az «Eszmeváltó díszes kör»-ben (Nemzeti Kaszinó) cserélik ki eszméiket az ország vezetői. Karsú paripák lába alatt dobog a föld a lóversenypályán!

Két ember áll egymással szemben a Jánoshegy lombos fái alatt. Mindkettőnek lángol a szíve a hazaszeretettől. Mind a kettő boldognak szeretné látni ezt az elárvult magyar hazát. Széchenyi előbb gazdaggá, azután szabaddá, Kossuth pedig előbb szabaddá, azután gazdaggá akarja tenni az országot. Egy nép lesi, várja, hogy meg tud-e egyezni ez a két lángelme. Egyik sem enged, hiszen mind a kettő magyar! Elválnak az útjaik. Kossuthnak egyre több a híve. Türelmetlen a magyarság, nem tudja már kivárni, hogy Széchenyi reformjai meghozzák a jobbrafordulást.

Lobog már a szabadság zászlaja, vörössipkás honvédek járják a város utcáit. Kossuth nevét imába foglalja a nép. Egy dolgozószobában pedig elborult elmével tépelődik a «degnagyobb magyar.» Senki sem gondol rá.

Pedig talán boldogabbak lennénk ma, ha megfogadjuk intő szavát.

Nemsokára, megnyílik egy nap a palota kapuja. Lefüggönyözött hintó gördül ki rajta. A hintóban tenyerébe hajtott fejjel ül Széchenyi. Már tudja, hogy Döblingbe viszik s onnan többet nem térhet vissza!

Bolondosan kacag a napsugár. 1860 április 8-át írják. S a döblingi örültekházának egy külön kis épületében eldördül egy revolver. A golyó belehasít a koponyájába. Megszakad, véget ér egy élet, melyre még szüksége lett volna Magyarországnak.

«Egy szó nyilallott a hazán keresztül
Egy röpke szóban annyi fájdalom!»

Ismét ott állok a nagyeceni kriptában. Elöttem egy vasláda. Benne azok a ruhák, melyeket halála napján viselt. Rajta vannak még a megfeketedett vérfoltok. Nem bírom sokáig nézni, sírás fojtogat.

Csendesen megyünk föl a lépcsőkön, mögöttünk döngve záródik a kriptá vasajtaja.

Kiérünk a susogó árnyas hársak alá.

Ezek a fák mintha az ő biztató szavát súgnák most felénk:

«Magyarország nem volt, hanem lesz!»

Fráter György emlékhangversenyünket tomboló siker koronázta az idén is. A Zeneakadémia nagyterme teljesen megtelt Gyümölcsoltó Boldogasszony napján s hálásan tapsolt a kitűnő művészeknek. Az ünnepi est fővédnökei voltak: *Anna* királyi hercegasszony és *vitéz dr. József Ferenc* királyi herceg öfensegeik, *dr. Péter József* megyéspüspök és *dr. Szinyei-Merse Jenő* kultuszminiszter, *dr. Szendy Károly* polgármester és *dr. Beresztóczy Miklós* miniszteri tanácsos.

Nagybőjtben *P. Besnyő Gyula* h. tartományfőnök és perjel, Pusztamonostoron és Albertfalván tartott asszonyoknak három-három napos missziót, Vácott pedig előadást a női Emericánában s volt vendégszónok a budapesti Domonkosok Szentségimádásának befejező napján. *P. Zembruszký Mihály* h. perjel Pusztamonostoron apácáknak, Egerben katonatiszteknek tartott öt- és háromnapos lelki-gyakorlatot. *P. Bolyós Ákos* perjel Szegvárt és Pálósszentkúton tartott három-három napos lelki-gyakorlatot és Jászberényben falugondozó-napi előadást. *P. Gyéressy Ágoston* szerkesztő a budapesti cisztercita gimnáziumban tartott lelki-gyakorlatot, Abonyban előadást a pálos művészekről és a hárshegyi cserkészparkban cserkészpród-avatást.

A pécsi pálostemplomban márc. 14-én *keresztül-megáldás* volt. A szertartást *P. Eördögh Alfonz* ferences házfőnök végezte, szentbeszédet is tartva a keresztút örök időszerűségéről. — Pécsen a nagybőjt vasárnapjain, Budapesten a nagybőjt péntekjein este a litánián konferenciabeszédek hangzottak el sorozatosan.

Adományok. 560 P: Pfeiffer Gyula ny. h. államtitkár; 200 P: Piláth Vilmos; 100 P: Komposch Nándor tábornok; 60 P: Poszek Gyula cégjegyző; 30—30 P: Szávits főhadnagy a Szűzanya és Kis Szent Teréz tiszteletére; 20—20 P: id. Varga Gyula és Kovács Mihály; 10 P: D. L. — *Könyveket és élelmiszert* adott: özv. B. N. Pécs. — *Felüljizettek* «A fehér barát»: 10 P: Dorozslai Béla, Albertfalva, Dorozslai Kálmán Kisujszállás, Somogyi Cs. Vilmos Szentgotthárd, Sujudl Tivadar Bp.; 8 P: Upponyi József Bodvaszilás; 6 P: Zacháry Eszter Bp.; 5 P: Szokoly Pál Bp., Balás Ferenc Miskolc, Petrovszky Mária Bp. *Isten fizesse meg!*

Halottaink. *nemes Barassevich János* és *Brém Béla*. — Rendi gyászunk *Fr. Toczyłowski Antal* pálos testvér halála, aki most halt meg 84 éves korában Csensztochowában. A szentéletű, példásan buzgó, imádságos szerzetest nagyon szerethette a Szűzanya, mert életének legfontosabb dátumai az ő nagy ünnepeire estek: Nagyboldogasszony napján született, Szeplőtelen Fogantatás ünnepén lett pálos és a lourdesi Szent Szűz megjelenése napján halt meg. *Adj Uram örök nyugalmat nekik!*